

Åpent brev til statsminister Erna Solberg

Den akademiske friheten er truet i Tyrkia

Vi, rektorene ved Universitetet i Oslo, Høgskolen i Oslo og Akershus, Universitetet i Bergen, Universitetet i Stavanger, NTNU, Universitetet i Tromsø, Nord Universitet, NMBU og Det teologiske menighetsfakultet, ser med stigende bekymring på utviklingen for universiteter, akademikere og høyere utdanning i Tyrkia etter kuppforsøket i landet.

Myndighetene i Tyrkia har siden kuppforsøket ble slått ned foretatt en rekke begrensninger i den akademiske friheten i landet. Tidligere denne uken ble fire rektorer, 1.577 dekaner og 15.200 ansatte i utdanningssektoren fjernet fra sine stillinger ved tyrkiske universitet. I tillegg har akademisk ansatte fått utreiseforbud og akademikere på forskningsopphold i utlandet er blitt bedt om å vende hjem til Tyrkia.

Myndighetenes opptreden representerer en alvorlig inngripen og begrensning i den akademiske friheten ved landets universitet og høyskoler. En fri og uavhengig akademisk stemme er viktig for den opplyste samfunnsdebatten og dermed også essensiell i et demokratisk samfunn, noe Tyrkia hittil har uttrykt ønske om å være en del av.

Tidligere denne uken har Den europeiske universitetsforeningen (EUA) på det kraftigste fordømt oppsigelsen av de 1.577 dekanene. EUA er en sammenslutning av universiteter med over 850 medlemsinstitusjoner fra 47 land. Som medlemmer av EUA slutter vi oss til fordømmelsen. Det samme gjør Universitets- og høgskolerådet (UHR) som samler alle norske høyere utdanningsinstitusjoner.

Det står ikke alene om den akademiske friheten i Tyrkia, men også om landets og tyrkiske akademikers muligheter for å delta i den frie, internasjonale vitenskapelige debatt og om deltakelse i europeiske og internasjonale forskningsprosjekter. Studentutveksling vil også kunne rammes hardt.

Vi oppfordrer statsminister Erna Solberg til å ta kontakt med sin statsministerkollega i Tyrkia og gjøre det klart at anslaget mot den akademiske friheten i landet er uakseptabel og i strid med grunnleggende akademiske verdier, den europeiske menneskerettighetskonvensjon og rokker ved det demokratiske fundament.

Dag Rune Olsen, rektor UiB
Gunnar Bovim, rektor NTNU
Ole Petter Ottersen, rektor UiO
Curt Rice, rektor HiOA
Anne Husebekk, rektor UiT
Bjørn Olsen, rektor Nord Universitet
Marit Boyesen, rektor Universitetet i Stavanger
Mari Sunddli Tveit, rektor NMBU og styremedlem EUA
Vidar Haanes, rektor MF og styreleder UHR